

Doç. Dr. NİHAL ŞAHİN UTKU

Kişisel Bilgiler

E-posta: nihalsahin@marmara.edu.tr

Web: <https://avesis.marmara.edu.tr/nihal.sahin>

Uluslararası Araştırmacı ID'leri

ORCID: 0000-0003-2998-4026

Publons / Web Of Science ResearcherID: A-8849-2019

Yoksis Araştırmacı ID: 117240

Eğitim Bilgileri

Doktora, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi Ve Sanatları (YI) (Tezli), Türkiye 1996 - 2005

Yüksek Lisans, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi (YI) (Tezli), Türkiye 1994 - 1996

Lisans, Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Türkiye 1988 - 1992

Yaptığı Tezler

Doktora, Kızıldeniz'xxde denizcilik, ticaret ve yerleşim (VII.-XI. yüzyıllar), Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi Ve Sanatları (YI) (Tezli), 2005

Yüksek Lisans, Abbasi Devleti'nin kuruluş safhasında Abbasoğlu-Alioğlu ilişkileri, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi (YI) (Tezli), 1996

Araştırma Alanları

Eskiçağ Tarihi, Ortaçağ Tarihi, Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi, Karşılaştırmalı Tarih, İslam Mezhepleri Tarihi, İslam Tarihi-İslam Uygarlığı ve Kültürü, İslam Tarihi ve Sanatları, İslam Tarihi

Akademik Unvanlar / Görevler

Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü, 2020 - Devam Ediyor

Dr. Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü, 2012 - Devam Ediyor

Verdiği Dersler

Doktora

İslam Şehir Medeniyeti, Doktora, 2022 - 2023

Yüksek Lisans

İslam Öncesi Dünya ve Kadim Medeniyet Havzaları, Yüksek Lisans, 2022 - 2023

Ortaçağ Dünyası: Bizans ve Sasani Devletlerinde Din-Devlet-Toplum, Yüksek Lisans, 2018 - 2019

İslam Öncesi Arabistan ve Mekke Tarihi, Yüksek Lisans, 2014 - 2015

Lisans

Siyer, Lisans, 2022 - 2023

İslam Medeniyeti Tarihi, Lisans, 2022 - 2023
İslam Tarihi, Lisans, 2018 - 2019
Öğretmenlik Uygulaması, Lisans, 2018 - 2019
Hz. Muhammed'in Hayatı, Lisans, 2014 - 2015
Günümüz Türk İslam Devletleri, Lisans, 2014 - 2015

Yönetilen Tezler

Şahin Utku N., Hz. Muhammed Döneminde İkrâm ve Ağır-lama Kültürü, Yüksek Lisans, S.KÜÇÜKTEPE(Öğrenci), 2024
Şahin Utku N., Resûlî Sultanı Melik Muzaffer ve döneminin belli başlı siyasi-ilmî gelişmeleri, Yüksek Lisans, F.EDANUR(Öğrenci), 2024
Şahin Utku N., İlk Dönem İslâm Tarihinde Yıkınma Kültürü ve Hamamlar, Yüksek Lisans, Ş.MISIR(Öğrenci), 2022
Şahin Utku N., İBN CÜLCÜL'ÜN TABAKÂTÜ'L-ETİBBÂ' VE'L-HÜKEMÂ' ADLI ESERİ, Yüksek Lisans, İ.Günlemiş(Öğrenci), 2019
ŞAHİN UTKU N., Endülüs Nasrî Emiri V. Muhammed El-Ganî-Billâh dönemi (1354-1359)-(1362-1391), Yüksek Lisans, R.Nurdan(Öğrenci), 2019
Şahin Utku N., Memlûklerin Kuruluş Sürecinde Memlûk-Moğol Mücadelesi, Yüksek Lisans, C.AÇIL(Öğrenci), 2019
Şahin Utku N., Kubbetü's-Sahra - Kuruluşundan Osmanlı Dönemine Kadar, Yüksek Lisans, Z.Arpacık(Öğrenci), 2019
ŞAHİN UTKU N., İbn Cülcül'ün Tabakatü'l-Etubbâ' ve'l-Hükemâ' adlı eseri ve İslâm tıp tarihi açısından değerlendirilmesi, Yüksek Lisans, İ.Yetmiş(Öğrenci), 2019
Şahin Utku N., Ya'Küb'nin Kitâbü'l-Büldân'ı ve İslâm coğrafya geleneğindeki yeri, Yüksek Lisans, E.ÇELİK(Öğrenci), 2018

Jüri Üyelikleri

Bilirkişi Kurulu, Bilirkişi Kurulu, Marmara Üniversitesi, Aralık, 2021

Diğer Dergilerde Yayınlanan Makaleler

- I. **Alyssa Gabbay. Gender and Succession in Medieval and Early Modern Islam: Bilateral Descent and the Legacy of Fatima**
ŞAHİN UTKU N.
Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi, cilt.27, sa.52, ss.194-198, 2022 (Hakemli Dergi)
- II. **Antik ve Orta Çağ'da Sütannelik: Başkasının Sütünün Biyolojik, Ekonomik ve Kültürel Kodları**
ŞAHİN UTKU N.
KADEM Kadın Araştırmaları Dergisi, cilt.6, sa.1, ss.51-112, 2020 (Hakemli Dergi)
- III. **Medeniyetler Arası Teknoloji Transferinde Bir Tartışma Alanı: Latin Yelkeni**
Şahin Utku N.
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, sa.15, ss.281-311, 2019 (Hakemli Dergi)
- IV. **Kerbelâ Sonrasında Muhammed b. Hanefiyye'nin Yükselişi ve Siyasi Duruşu**
Şahin Utku N.
Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.55, sa.2, ss.1-26, 2018 (Hakemli Dergi)
- V. **İLK VE ORTA ÇAĞ'DA YERLEŞİM YERLERİ ARASINDAKİ YOLLARIN YAPIMI VE BAKIMI: GENEL BİR KARŞILAŞTIRMA**
Şahin Utku N.
İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, cilt.17, sa.33, ss.315-355, 2018 (Hakemli Dergi)
- VI. **Kızıldeniz'in Kaybolan Liman Şehirleri Şuaybe - Car - Kulzüm - Ayzab**
Şahin Utku N.
Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, cilt.19, sa.2, ss.121-136, 2014 (Hakemli

Dergi)

- VII. **Akdeniz ve Hint Okyanusu Gemicilik Geleneklerinin Genel Bir Mukayesesi**
Şahin Utku N.
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, cilt.14, ss.135-144, 2013 (Hakemli Dergi)
- VIII. **Biyografik Tarih Yazımı İçinde Siyer**
Şahin Utku N.
Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.44, sa.1, ss.263-290, 2013 (Hakemli Dergi)

Kitaplar

- I. **Abdullah b. Ömer**
ŞAHİN UTKU N.
T.C. Cumhurbaşkanlığı Diyanet İşleri Başkanlığı, İstanbul, 2024
- II. **4.-6./10.-12.Yüzyılda Yaşanan Abbâsî-Fâtımî Rekabeti Sebebiyle Kaderi Değişen Liman Şehirleri**
Şahin Utku N.
Din ve Coğrafya Sempozyumu II , Betül Yurtalan,Muharrem Samet Bilgin, Editör, Hitit Üniversitesi Yayınları, Çorum, ss.130-157, 2024
- III. **İslam Öncesi Arap Toplumunda Kadın**
ŞAHİN UTKU N.
Tarihte Müslüman Kadın, , Editör, Ensar, ss.13-38, 2023
- IV. **Kutsal Mekânların ve Hac Yollarının İki Kadın Bânisi: İmparatoriçe Helena ve Emîretü'l-Müminin Zübeyde bint Cafer**
ŞAHİN UTKU N.
Hac ve Hac Seyahatnâmeleri, Zehra Gözütok Tamdoğan - Nurettin Gemici, Editör, Nobel, Ankara, ss.85-114, 2023
- V. **Antik Çağ'da Engellilik: Varolma Mücadelesinin Bireysel ve Toplumsal Boyutları**
Şahin Utku N.
Engellilik ve Din, Gürer Banu, Editör, Nobel, Ankara, ss.27-53, 2023
- VI. **Hız. Ümmü Seleme**
ŞAHİN UTKU N.
TDV Yayınları, Ankara, 2022
- VII. **Halka Açılan İlim Kapıları: Cami Kütüphaneleri**
ŞAHİN UTKU N.
Cami ve İlim, , Editör, Diyanet İşleri Başkanlığı, Ankara, ss.91-114, 2020
- VIII. **Antik Çağ'dan İslâm'a Kadın - Tarihî Bir Perspektif**
Şahin Utku N.
Kadın Olmak: İslam, Gelenek, Modernite ve Ötesi, H. Şule Albayrak, Editör, İz Yayıncılık, İstanbul, ss.115-173, 2019
- IX. **İslam'ın İnfak Anlayışı**
Şahin Utku N.
İnfak: Hayatın Bereketi, Elif Erdem, Hale Şahin, Rukiye Aydoğdu Demir, Editör, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, İstanbul, ss.71-79, 2019
- X. **KIZILDENİZ: Çöl, Gemi ve Tacir**
ŞAHİN UTKU N.
Klasik, İstanbul, 2017
- XI. **Kızıldeniz: Çöl, Gemi ve Tacir**
Şahin Utku N.
Klasik Yayınları, İstanbul, 2012

Hakemli Bilimsel Toplantılarda Yayımlanmış Bildiriler

- I. **Korkudan Hakimiyete: İlk Dönem İslam Tarihinde Deniz ve Denizcilik**
Şahin Utku N.
Din ve Coğrafya Sempozyumu II, Çorum, Türkiye, 03 Ekim 2024, (Özet Bildiri)
- II. **10-12. Yüzyılda Yaşanan Abbâsî-Fâtımî Rekabeti Nedeniyle Kaderi Değişen Liman Şehirleri**
Şahin Utku N.
Din ve Coğrafya Sempozyumu II, Çorum, Türkiye, 03 Ekim 2024, (Özet Bildiri)
- III. **Avrupa Tarih Yazımında Bizans Kompleksi**
Şahin Utku N.
IX. Uluslararası Tarih Eğitimi Sempozyumu / IX. International Symposium on History Education, Sakarya, Türkiye, 6 - 08 Eylül 2023, (Özet Bildiri)
- IV. **İslam Öncesi Arap Toplumunda Kadın**
Şahin Utku N.
Müslüman Kadının Tarihi Sempozyumu, Kahramanmaraş, Türkiye, 12 - 13 Mayıs 2022, cilt.1, sa.117, ss.11-13, (Özet Bildiri)
- V. **Antik Dönemden İslam'a Kadın**
Şahin Utku N.
Kadın ve Tarih Kongresi, İstanbul, Türkiye, 03 Mart 2021, (Yayınlanmadı)
- VI. **Orta Çağ'da Hint Okyanusu'nda Doğu-Batı Etkileşiminde Müslüman Tüccarın Rolü**
Şahin Utku N.
4. Uluslararası Dinî Araştırmalar ve Küresel Barış Sempozyumu: Doğu-Batı Medeniyetlerinin İnşasında Tarih, Kültür, Sanat, Felsefe ve Din, Simkent, Kazakistan, 10 - 14 Nisan 2018, ss.307-326, (Tam Metin Bildiri)
- VII. **Dünya Tarihinden Kopuk Bir Siyer Yazımı: Arayış ve Teklifler**
Şahin Utku N.
V. Uluslararası Tarih Eğitimi Sempozyumu, İstanbul, Türkiye, 10 - 12 Mayıs 2018, ss.74, (Özet Bildiri)
- VIII. **Beklenen Kurtarıcı İnancının Siyasi-Dinî İdeoloji Olarak Ortaya Çıkışı**
Şahin Utku N.
Beklenen Kurtarıcı İnancı, İstanbul, Türkiye, 22 Ekim 2016, ss.61-86, (Tam Metin Bildiri)
- IX. **Popüler Siyer Eserlerinde Peygamber Tasavvuru**
Şahin Utku N.
Siyer Atölyesi - 3, İstanbul, Türkiye, 16 - 17 Nisan 2011, ss.71-87, (Tam Metin Bildiri)
- X. **Prototip Modern Türkçe Siyerler ve Peygamber Algısı**
Şahin Utku N.
Siyer Atölyesi: Siyer-Edebiyat İlişkisi, İstanbul, Türkiye, 3 - 04 Nisan 2010, ss.65-81, (Tam Metin Bildiri)

Diğer Yayınlar

- I. **Arabia Pre-Islamic Period**
Şahin Utku N.
Diğer, ss.1-26, 2018

Desteklenen Projeler

- Şahin Utku N., Diğer Resmi Kurumlarca Desteklenen Proje, Kudüs'ün Biyografisi, 2023 - 2025
Şahin Utku N., Diğer Resmi Kurumlarca Desteklenen Proje, Konulu Siyer Projesi, 2021 - 2024
Şahin Utku N., Diğer Resmi Kurumlarca Desteklenen Proje, Konulu Siyer Projesi, 2021 - 2024
Şahyar A. E., Köse F. B., Şahin Utku N., Vakıf, Müslüman Kadının Tarihi, 2021 - 2021

Bilimsel Dergilerdeki Faaliyetler

HITIT THEOLOGY JOURNAL, Yayın Kurul Üyesi, 2024 - Devam Ediyor
KADEM Kadın Araştırmaları Dergisi, Yayın Kurul Üyesi, 2024 - Devam Ediyor
İslami Araştırmalar, Danışma Kurul Üyesi, 2023 - Devam Ediyor
Akademik Siyer Dergisi, Editörler Kurulu Üyesi, 2022 - Devam Ediyor
Danışma Kurul Üyesi, 2020 - Devam Ediyor

Bilimsel Yayınlarda Hakemlikler

Diyanet İlmi Dergi, Hakemli Bilimsel Dergi, Ekim 2024
HITIT THEOLOGY JOURNAL, ESCI Kapsamındaki Dergi, Ağustos 2024
Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi, Hakemli Bilimsel Dergi, Ağustos 2024
HITIT THEOLOGY JOURNAL, ESCI Kapsamındaki Dergi, Ağustos 2024
HITIT THEOLOGY JOURNAL, ESCI Kapsamındaki Dergi, Ağustos 2024
İSLAM ARASTIRMALARI DERGISI: TURKISH JOURNAL OF ISLAMIC STUDIES, Diğer İndekslerce Taranan Dergi, Mart 2024
İSLAM ARASTIRMALARI DERGISI: TURKISH JOURNAL OF ISLAMIC STUDIES, Diğer İndekslerce Taranan Dergi, Şubat 2024
HITIT THEOLOGY JOURNAL, ESCI Kapsamındaki Dergi, Şubat 2024
Tokat ilmiyat dergisi, Diğer İndekslerce Taranan Dergi, Kasım 2023
Erciyes Akademi, Hakemli Bilimsel Dergi, Eylül 2023
İSLAM ARASTIRMALARI DERGISI: TURKISH JOURNAL OF ISLAMIC STUDIES, Diğer İndekslerce Taranan Dergi, Nisan 2023
JOURNAL OF SAKARYA UNIVERSITY FACULTY OF THEOLOGY (SAUIFD), Diğer İndekslerce Taranan Dergi, Ekim 2022
JOURNAL OF SAKARYA UNIVERSITY FACULTY OF THEOLOGY (SAUIFD), ESCI Kapsamındaki Dergi, Ekim 2022
İslam Tetkikleri Dergisi, Diğer İndekslerce Taranan Dergi, Eylül 2022
BİLİMNAME, Diğer İndekslerce Taranan Dergi, Mart 2022
Siyer Araştırmaları Dergisi, Hakemli Bilimsel Dergi, Aralık 2020
CUMHURİYET THEOLOGY JOURNAL, ESCI Kapsamındaki Dergi, Temmuz 2020
Şarkiyat Mecmuası, Diğer Dergiler, Ocak 2020

Etkinlik Organizasyonlarındaki Görevler

Şahin Utku N., Din ve Coğrafya Sempozyumu, Bilimsel Kongre / Sempozyum Organizasyonu, Çorum, Türkiye, Ekim 2024
Şahin Utku N., Din ve Coğrafya Sempozyumu II, Bilimsel Kongre / Sempozyum Organizasyonu, Çorum, Türkiye, Ekim 2024
Şahin Utku N., 8. Toplumsal Cinsiyet Adaleti Kongresi KADIN VE MEKÂN, Bilimsel Kongre / Sempozyum Organizasyonu, İstanbul, Türkiye, Mayıs 2022

Metrikler

Yayın: 30

Kongre ve Sempozyum Katılımı Faaliyetleri

BEKLENEN KURTARICI İNANCI, Davetli Konuşmacı, İstanbul, Türkiye, 2023
4. ULUSLARARASI DİNİ ARAŞTIRMALAR VE KÜRESEL BARIŞ SEMPOZYUMU, Davetli Konuşmacı, Almatı, Kazakistan, 2018

Davetli Konuşmalar

İslam Öncesi Arap Toplumunda Kadın, Konferans, Sakarya Üniversitesi, Türkiye, Mart 2022

Siyer Bize Ne Söyler - Hicretten Önce Medine, Seminer, Meridyen Derneği, Türkiye, Kasım 2021

Siyer Bize Ne Söyler - Tüm Yönleri İle Hicret, Seminer, Meridyen Derneği, Türkiye, Temmuz 2021

Antik Çağ'dan İslam'a Kadın, Konferans, Kadın ve Tarih Kongresi, Türkiye, Mart 2021

İslam Öncesi İnsanlık Birikimi: Kadim Medeniyet Havzaları, Seminer, Meridyen Derneği, Türkiye, Şubat 2021

İslam: Bir Medeniyet Dönüşümü, Konferans, KAGEM, Türkiye, Aralık 2020

Kızıldeniz: Coğrafyanın Şekillendirdiği Medeniyet Havzası, Seminer, Ostim Teknik Üniversitesi, Türkiye, Eylül 2020

Kadın Olmak, Seminer, Hazar Derneği, Türkiye, Eylül 2019

Üç Tarz-ı Medeniyet: Bizans - Sasani ve İslam, Seminer, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye, Nisan 2018